

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för natur

Sandra Wahlund

010-2251465

sandra.wahlund@lansstyrelsen.se

BESLUT

2020-06-09

1 (6)

Dnr 4652-2020

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter björn

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) björn på fastigheten Viken 3:38, Ovanåker kommun.

Länsstyrelsen beslutar att alla typer av belysning får användas för att underlätta skydds jakten med stöd av 15 § jaktförordningen. Med stöd av 21 § jaktförordningen får jakten bedrivas från motordrivet fordon.

Länsstyrelsen medger att skydds jakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Tillståndet gäller förutsatt att villkoren nedan efterlevs.

Villkor

1. En (1) björn får fällas inom angivet jaktområde.
2. Skydds jakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 17 juni 2020.
3. Länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.
4. I samband med skydds jakten ska skrämselfångor sättas in på fastigheten i syfte att minimera risken att övriga individer återvänder efter avslutad jakt.
5. Länsstyrelsen avlyser jakten om tilldelad björn fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är

oskadat beslutar länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.

6. Fällt djur tillfaller staten och besiktas och omhändertas av länsstyrelsen i samråd med Polismyndigheten för vidarebefordran till Statens Veterinärmedicinska anstalt för obduktion.
7. Efter avslutad skyddsjakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällt ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter djuret fällt.

Beskrivning av ärendet

Den 4 juni 2020 inkom en ansökan om skyddsjakt efter björn i Viksjöfors, Ovanåker kommun. Anledningen till ansökan uppges vara närgångna björnar som rört sig i närheten av bostadshus sedan ungefär en månad tillbaka. Sökanden uppger att tre fjolårsungar rör sig på en åker i nära anslutning till bostadshuset och att dessa ofta befinner sig cirka 30 meter från människor.

Sökanden har själv försökt skrämja björnarna genom mänsklig närvaro och ljudskrämsel i form av skrik, ljud från vedkap och traktor. Sökanden beskriver också att denne försökt att jaga bort björnarna genom att själv springa mot dem på åkern och att denne då kom så nära som 8–10 meter innan björnarna vek av. Även sökandens grannar har utfört skrämjelåtgärder med hjälp av fyrhjulingar.

Fjolårsungarna tillsammans med en hona med ungar och en större, ensam individ har dessutom lockat till sig uppmärksamhet, vilket visat sig i att ett 40-tal bilar parkerat längs åkrarna under flera dagar och blockerat vägarna. Personer har även rört sig ut på åkrarna i syfte att fotografera och titta närmare på björnarna, vilket förmodligen resulterat i ytterligare tillvänjning av björnarna enligt sökanden. Folksamlingarna har dock minskat i och med att polisen blivit inkopplad.

Motivering till beslutet

Naturvårdsverkets riktlinjer för skyddsjakt anger att skyddsjakt kan medges av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller att förhindra allvarlig skada om det är sannolikt att en allvarlig skada kommer att uppstå, vilket även framgår av 23 a § första stycket punkt 1 och 3 jaktförordningen.

I det aktuella fallet har olägenheterna från björnarna pågått i ungefär en månad. Björnarna har nästintill dagligen uppehållit sig i närheten av bebyggelse och människor. Risken att de kan orsaka allvarlig skada är enligt länsstyrelsens bedömning uppenbar eftersom de vistas i närheten av bebyggelse och i närheten av människor kontinuerligt trots upprepade skrämselförsök.

Definitionen¹ av en problembjörn är att den antingen vid upprepade tillfällen stått kvar eller rört sig mot människor som gått/sprungit mot björnen på ett avstånd mindre än 40 m eller att den under lång tid återkommit till bebyggelse, dvs under minst tio av 30 dygn observerats mindre än 100 m från bebyggelse. Om ett rovdjur under flera månader rör sig nära människor och/eller bebyggelse så kan det förväntas att rovdjuret vänjer sig vid människan till en viss grad och därmed inte viker av i samma utsträckning när människor närmar sig. Rovdjur som vant sig vid människan på detta vis kan i trängda situationer uppvisa ett aggressivt beteende och därmed utgöra en potentiell fara. För att undvika en sådan situation bör tillvänjning av rovdjur förebyggas i ett tidigt skede.

Länsstyrelsen konstaterar att björnarna uppfyller de kriterier som Viltskadecenter angivit för att utgöra en potentiell fara och bedömer därmed att åtgärder bör sättas in snarast.

Länsstyrelsens fältpersonal har vid tre olika tillfällen utfört åtgärder i syfte att skrämma bort björnarna från den utpekade fastigheten. Den 27 maj 2020 utfördes skrämnel med hjälp av fyrhjuling samt genom att rikta skott med gummikula mot björnarna. Den 28 maj 2020 utfördes skrämnel genom att återigen rikta skott med gummikula vid tre tillfällen under kvällen. Björnarna dök upp igen en timme efter avslutad skrämnelåtgärd. Den 5 juni 2020 utfördes skrämnel med hjälp av hundar samtidigt som fältpersonal sprang emot björnarna. Björnarna vek inte av förrän de kommit så nära som 35–40 meter, trots att de upptäckte personalen mycket tidigare. Björnarna höll sig kvar i området efter avslutad skrämnelåtgärd och observerades på fastigheten igen tidigt morgonen därefter.

Sökanden rapporterar att björnarna upplevs något försiktigare efter utförd skrämnel, de dyker dock fortfarande upp på fastigheten och i närheten av bostaden. De vidtagna skrämnelåtgärderna förefaller därför inte vara effektiva nog att bryta det oönskade beteendet hos björnarna även om de blivit påverkade av dem. Länsstyrelsen gör därmed den samlade bedömningen att ett uttag på en av individerna tillsammans med riktad skrämnel är en lämplig lösning för att öka möjligheterna att bryta det oönskade beteendet hos de två kvarvarande individerna. Ansökan om skydds jakt ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordning (1987:905) beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter björn till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-08042-16).

---

¹ Rovdjur, tamdjur, hundar och människor, Viltskadecenter PM till Rovdjursutredningen 2006

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art- och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skydds jakt. Åtgärder som vidtas enligt art- och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skydds kraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skydds reglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges: Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Information

Fall där ett rovdjur bedöms vara farligt för människors säkerhet bör i första hand hanteras av polismyndigheten i enlighet med 9 § jaktlagen.

Jakt som inte följer beslutets villkor sker i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 11 och 14 – 16 §§ i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18).

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Joel Isensköld med handläggare Sandra Wahlund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia

1. Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se
2. Polisen Region Mitt registrator.mitt@polisen.se
3. Viltskadecenter jens.frank@slu.se
4. Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet
5. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överken individ. lagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 4652-2020.